

ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՏԱՇԻՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2024-2026 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ԾԱԽՍԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Տաշիր համայնքի 2024-2026 թվականների միջնաժամկետ ծախսային ծրագիրը (այսուհետև՝ ՄԺԾԾ) համայնքի առաջիկա երեք տարիների զարգացման ռազմավարական ֆինանսական փաստաթուղթ է, որը հիմք է հանդիսանալու համայնքի 2024 թվականի տարեկան բյուջեի կազմման համար:

ՄԺԾԾ-ն կազմվել է հիմք ընդունելով ինչպես համայնքի զարգացման հիմնախնդիրները, այնպես էլ ՀՀ կառավարության ծրագրերով որդեգրված առաջնահերթ ուղղությունները, որոնք արտացոլված են վերջին տարիներին ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից մշակված գերակայություններում:

Տաշիր համայնքի բյուջեի ՄԺԾԾ ոլորտային գերակայությունները հաշվի առվելով համայնքի խնդիրները, համայնքը իր առջև դրել է հետևյալ գերակայությունները՝

1. Նպաստել համայնքի համաչափ զարգացմանը:
2. Բարելավել համայնքի ֆինանսական վիճակը՝ ճշգրտելով անշարժ գույքի հարկի բազաները, բարձրացնելով սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը և նպատակային օգտագործելով բյուջետային միջոցները:
3. Բարձրացնել ՏԻՄ-երի, համայնքապետարանի աշխատակազմի, համայնքային կազմակերպությունների և բնակիչների հետ աշխատանքի արդյունավետությունը:
4. Աշխատել առավել թափանցիկ և հաշվետու:
5. Ներդնել մասնակցային բյուջետավորման համակարգ:
6. Բարձրացնել բնակչությանը և տնտեսվարող սուբյեկտներին մատուցվող համայնքային ծառայությունների և այլ լրացուցիչ ծառայությունների մակարդակն ու որակը:
7. Իրականացնել կրթության, մշակույթի և սպորտի բնագավառների համայնքային ենթակառուցվածքների պահպանման, շահագործման, նորոգման, գույքային վերազինման և այլ աշխատանքներ:
8. Կառուցել նոր մանկապարտեզներ:
9. Հիմնանորոգել համայնքային ենթակայության մշակույթի տները, սպորտդպրոցները, ապահովել նոր գույքով և տեխնիկայով:

10. Կապիտալ ներդրումներ կատարել համայնքի բնակարանային տնտեսության, բազմաբնակարան շենքերի պահպանման և էներգաարդյունավետության, բակային տարածքների հիմնանորոգման գործում:
11. Հիմնանորոգել ներհամայնքային, միջհամայնքային և դաշտամիջյան ճանապարհները:
12. 100% ապահովել փողոցային լուսավորությունը, հին լուսատուները փոխարինել նոր էներգաարդյունավետ լուսատուներով:
13. Համայնքում իրականացնել շրջակա միջավայրի պահպանություն, կազմակերպել սանիտարական մաքրում և աղբահանություն:
14. Ավելացնել կանաչ տարածքները՝ պուրակները, այգիները,:
15. Նպաստել համայնքում բիզնեսի զարգացմանը:
16. Ներգրավելով առկա ՔՀԿ-ների, փորձագիտական խմբերի կարողությունները համայնքում բարելավել ներդրումային միջավայրը:
17. Ներգրավել միջազգային փորձագետ/փորձագիտական խումբ, որը/ովքեր կկազմեն համայնքի տուրիստական զարգացման ռազմավարությունը, ինչպես նաև կնպաստեն համայնքում տուրիզմի զարգացմանը:
18. Իրականացնել քաղաքի կահավորում՝ հուշարձաններ, նստարաններ,:
19. Վերականգնել կամ/և իրականացնել պատմամշակութային տարածքների բարեկարգում, պահպանություն:
20. Նպաստավոր պայմաններ ստեղծել գյուղական միջավայրի զարգացման, տարբեր գյուղատնտեսական ծրագրերի իրականացման համար:
21. Ձեռք բերել համապատասխան գյուղատնտեսական տեխնիկա:
22. Աջակցություն ցուցաբերել և իրականացնել միջոցառումներ համայնքի բնակչության՝ խոցելի խմբերին, բազմազավակ ընտանիքներին, հաշմանդամներին:
23. Խթանել համայնքում հաշմանդամության և խոցելի խմբերի համար ծրագրերի իրականացումը:
24. Իրականացնել օրենքով համայնքի ղեկավարին վերապահված լիազորություններ՝ պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների պայմաններում գործողություններ իրականացնելու ոլորտում:
25. Իրականացնել ՏԻՄ-ի աշխատակիցների մասնագիտական վերապատրաստում:
Համայնքի զարգացման հիմնական ուղղությունները միտված են համայնքի համաչափ զարգացմանը, բնակչության կենսական մակարդակի բարելավմանը, շրջակա միջավայրի պահպանմանը, համայնքում հարմարավետ ու բարեկեցիկ միջավայրի ստեղծմանը, համայնքային ենթակառուցվածքների արդիականացմանն ու զարգացմանը, համայնքում տուրիզմի և ՏՏ ոլորտի զարգացմանը, հատուկ կարիքներով քաղաքացիների համար հարմարավետ պայմանների ստեղծմանը:
Համայնքային կառավարման ոլորտում իրականացվում են համայնքային ծառայության կատարելագործման, տեխնիկական վերազինմանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև

համայնքային ծառայողների անձնակազմի կարողությունների զարգացումը: Տնտեսության ոլորտում շարունակվում են ներդրումները ճանապարհային տրանսպորտի, առևտրի և տնտեսական զարգացման, քաղաքաշինության, անշարժ գույքի կադաստրի, գյուղատնտեսության և ջրային տնտեսության, էներգետիկայի և բնապահպանության ոլորտներում (համապատասխան ծրագրերի առկայության պայմաններում):

Բնապահպանության բնագավառում կարևորվում են աղբահանության և սանիտարական մաքրման, այդ թվում՝ անօրինական աղբանոցների վերացման, ինչպես նաև թափոնների կառավարման գործընթացների և միջոցառումների ու ենթածրագրերի, տարածքների կանաչապատման, բնապահպանական այլ միջոցառումների իրականացումը:

Տրանսպորտի և կապի բնագավառում իրականացվելիք ծախսային քաղաքականության հիմնական գերակայություններն են ներհամայնքային ճանապարհների հիմնանորոգումը և լուսավորությունը:

Տնտեսական զարգացման բնագավառի հիմնական գերակա ուղղությունն է զբոսաշրջության զարգացման, ՏՏ ոլորտի, գյուղատնտեսության և արևային էներգիայով աշխատող օբյեկտների կառուցման միջոցառումների իրականացումը:

Քաղաքաշինության բնագավառի հիմնական ուղղություններն ու ծախսային գերակայություններն են՝ համայնքների բարեկարգման, բազմաբնակարան շենքերի սպասարկման, համայնքում ապօրինի շինությունների քանդմանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը:

2024-2026 թվականների միջնաժամկետ հատվածում Տաշիր համայնքի տնտեսական քաղաքականության հիմնական ուղղություններն են.

- Քաղաքաշինության բնագավառում

- Իրականացնել լուսավորության ներքին ցանցի ընդլայնման աշխատանքներ համայնքի բոլոր բնակավայրերում: Արդիականացնել լուսավորության համակարգը՝ ժամանակակից էներգոխնայող լուսատուներով, բոլոր բնակավայրերում տեղադրել արևային ֆոտոլտային կայաններ,

- Համայնքի բնակավայրերում բարեկարգել և կառուցել պուրակներ և մանկական խաղահրապարակներ:

- Իրականացնել Տաշիր քաղաքի բոլոր բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում, էներգոարդյունավետության և ցերեմասարդյունավետության բարձրացման նպատակով:

- Գյուղատնտեսության բնագավառում

- իրականացնել ջրատար ցանցերի նորոգման և արդիականացման աշխատանքներ՝ բոլոր գյուղական վայրերը ապահովելու խմելու ջրով և նվազագույնի հասցնելու ջրի կորուստի քանակը:

- Ճանապարհաշինության բնագավառում

- Շարունակել ներհամայնքային ճանապարհների հիմնանորոգման աշխատանքները համայնքի բոլոր բնակավայրերում :

- Շրջակա միջավայրի պաշտպանության բնագավառում

- Քաղաքային միջավայրի էկոլոգիական պայմանների և քաղաքի արտաքին տեսքի բարելավում՝ ծաղկապատ տարածքների, կանաչ գոտիների ընդլայնմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում:

-Բնակիչների անվտանգ տեղաշարժը ապահովելու և հիվանդությունների տարածումը կանխարգելելու նպատակով թափառող կենդանիների վնասազերծում:

-Աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը համայնքի բոլոր գյուղերում ապահովում, տեղադրված աղբարկղների թվի ավելացում, բոլոր բնակավայրերում աղբահավաքման պարբերականության ավելացում, կոմունալ ծառայության ավտոպարկը բազմաֆունկցիոնալ մեքենաներով համալրում, աղբահանության վարձավճարների էլեկտրոնային գանձման համակարգի ներդրում:

- Կրթության բնագավառում

- Տաշիր համայնքում նախադպրոցական կրթության զարգացման համար համայնքի բոլոր բնակավայրերի շահառուների համար հասանելի դարձնել նախադպրոցական տարիքի բոլոր երեխաների ընդգրկվածության ապահովում նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում՝ ավելացնելով խմբասենյակների թիվը, նորոգելով մանկապարտեզները և կառուցելով նոր մանկապարտեզներՏաշիրքաղաքում :

- ներդնել այլընտրանքային նախադպրոցական կրթության անվճար ծառայություններ և ստեղծել հնարավորություններ՝ կրթության և զարգացման առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար;

- Աջակցել համայնքում գործող դպրոցներին:

- Սոցիալ-մշակութային ոլորտներում

-Մշակույթի ավանդույթների պահպանման , առողջ ապրելակերպի խթանման համար ՝ նախատեսնել Պրիվոյնոյե բնակավայրում սպորտ դահլիճի վերանորոգման, այլ գյուղական բնակավայրերում պուրակների , մարզադաշտերի և խաղահրապարակների կառուցման աշխատանքներ:

-աջակցել համայնքի ակտիվ երիտասարդների կողմից իրականացվող տարբեր երիտասարդական, մշակութային, ժամանցային, մարզական ծրագրերի իրականացմանը,

- խոցելի ընտանիքների հասցեական և թիրախավորված աջակցություն, համայնքային սոցիալական աշխատանքի խթանման միջոցով առավել խոցելի ընտանիքների կարիքներին արձագանքում:

- Արցախից տեղահանված ընտանիքների լիարժեք ինտեգրում՝ տնտեսական կայունության և սոցիալ հոգեբանական աջակցություն տրամադրելու միջոցով:

- Համայնքային կառավարման ոլորտում

- առավել արդյունավետ դարձնել քաղաքացիների սպասարկումը:

-իրականացնել համայնքային ծառայության կատարելագործման, տեխնիկական վերազինմանն ուղղված միջոցառումներ, վերապատրաստումների միջոցով նպաստել ծառայող անձնակազմի կարողությունների զարգացմանը:

ՄԱՍ 1. Տաշիր համայնքի բյուջեի եկամուտները

Համայնքի 2024-2026թթ. ՄԺԾԾ նախագծի հիմքում դրվում են համայնքային բյուջեների մուտքերի, այդ թվում՝ բյուջետային եկամուտների առանձին եկամտատեսակներից և ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններից մուտքերի կանխատեսումների իրականացում (ըստ համայնքի ղեկավարի առաջիկա տարվա բյուջետային գործընթացը սկսելու մասին որոշմամբ սահմանված ժամանակացույցի):

Տաշիր համայնքի եկամուտների գոյացման աղբյուրները բաժանվում են երկու խմբի՝ սեփական եկամուտներ և պաշտոնական դրամաշնորհներ:

2022 թվականի Տաշիր համայնքի վարչական բյուջե մուտքագրված 1071646,4 հազար դրամ եկամուտներից 333829,1 հազար դրամը կազմել են սեփական եկամուտները, իսկ 737817,3 հազար դրամը՝ ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրված դոտացիայի, նպատակային սուբվենցիայի և ստացված միջազգային կազմակերպություններից դրամաշնորհների գումարներն են :

Եկամուտների կանխատեսման գործընթացը իրականացվել է բյուջետային գործընթացը կարգավորող օրենսդրության համապատասխան:

Համայնքի միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի 2024 թվականի բյուջեի նախագծում եկամուտների ընդհանուր գումարը կանխատեսվել է 3869547.6 հազար դրամ: Հարկային եկամուտները ծրագրվել են հիմքում ունենալով 2022 թվականի կատարողականը, համայնքում հարկերի հավաքագրման համար իրականացվող միջոցառումների հետևողականությունը և արդյունավետությունը: Հարկային եկամուտները ծրագրելիս հաշվի են առնվել նաև առկա ապառքները և 2023 թվականի հաշվարկային ցուցանիշները: Կանխատեսված նախագծի եկամուտների ընդհանուր ծավալում սեփական եկամուտները կազմում են 393979.2 հազար դրամ, որոշ հարկային եկամուտների կանխատեսվող աճը պայմանավորված է գույքային հարկերի բազաների ճշտումների արդյունքից, ինչպես նաև համայնքում նոր գրանցված փոխադրամիջոցների հարկից: Հարկային եկամուտները և տուրքերը 2024 թվականի համար նախագծով կանխատեսվել են 208125.6 հազար դրամ՝ նախորդ տարվա ի սկզբանե հաստատված 178800,0 հազար դրամի դիմաց, ինչը ավել է 2023 թվականի հաստատված ցուցանիշից 29325.6 հազար դրամով կամ 16.4% և շուրջ 4.2 %-ով ավել է կամ 8461.5 հազար դր 2022 փաստացի հավաքագրված ցուցանիշից :

Վարչական բյուջեի սեփական եկամուտների պատկերը հետևյալն է՝

- գույքային հարկեր անշարժ գույքից՝ 63566,6 հազար դրամ ,
- փոխադրամիջոցների գույքահարկից՝ 130759,0 հազար դրամ,
- պետական և տեղական տուրքերից՝ 13800,0 հազար դրամ
- գույքի վարձակալությունից եկամուտներից՝ 128500,0 հազար դրամ

- տեղական վճարներից ` 52620,0 հազար.դրամ

- այլ եկամուտներից ` 933,6 հազար դրամ:

Ֆոնդային բյուջեի եկամուտները գոյացել են`

-պետական բյուջեից ստացված կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներից ` 1865605 հազար դրամ:

- կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ` ստացված միջազգային կազմակերպություններից` 80000,0 հազար դրամ:

- համայնքի բյուջե մուտքագրվող այլ կատեգորիաներում չդասակարգված կապիտալ տրանսֆերտներից (նվիրատվությունից) ` 280000,0 հազար դրամ:

-նաև անհրաժեշտության դեպքում վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող մասհանումներից :

Տաշիրի համայնքապետարանի 2024-2026 թվականների ՄԺԾԾ-ի կազմման հիքում ընկած է ինչպես նախորդ տարիների բյուջեի մուտքերի վերլուծությունը, այնպես էլ տարբեր նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված համայնքի բյուջեին ամրագրված եկամուտների դրույքաչափերը և դրանցում կատարված փոփոխությունները: Մասնավորապես պլանավորման ժամանակ հաշվի են առնվել.

- անշարժ գույքի հարկի մասով

«Հարկային օրենսգրքով սահմանված անշարժ գույքի հարկի դրույքաչափերը` հաշվի առնելով նաև, որ օրենսգրքի 233-րդ հոդվածի համաձայն 2021-2026 թվականների համար անշարժ գույքի հարկը (բացառությամբ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի) հաշվարկվում է անշարժ գույքի շուկայական արժեքին մոտարկված կադաստրային արժեքների և «Հարկային օրենսգրքի 229-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-7-րդ կետերով սահմանված դրույքաչափերի արտադրյալի 25 տոկոսի չափով, 2022 թվականի համար` 30 տոկոսի չափով, 2023 թվականի հաշվետու տարվա համար` 35 տոկոսի չափով, 2024 թվականի հաշվետու տարվա համար` 50 տոկոսի չափով, 2025 թվականի հաշվետու տարվա համար` 75 տոկոսի չափով և 2026 թվականի հաշվետու տարվա և հետագա հաշվետու տարիների համար` 100 տոկոսի չափով:

Այս հարկատեսակի գծով եկամուտների պլանավորման ժամանակ հաշվի են առնվել նաև հողի հարկի և անշարժ գույքի հարկի գծով կուտակված ապառքների գումարները և դրանց գանձման դինամիկան:

- փոխադրամիջոցների գույքահարկի մասով

Այս հարկատեսակի գծով եկամուտների պլանավորման ժամանակ հաշվի է առնվել համայնքապետարանի համակարգչային բազայում գրանցված փոխադրամիջոցների գծով «Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով և դրույքաչափերով հաշվարկված հարկի գումարները, ինչպես նաև կուտակված ապառքների գումարները և դրանց գանձման դինամիկան:

- տեղական տուրքերի և վճարների մասով

Տեղական տուրքերի և վճարների գումարների պլանավորումը իրականացվել է հաշվի առնելով «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին ՀՀ օրենքով սահմանված գործողությունների և ծառայությունների համար Տաշիր համայնքի ավագանու որոշմամբ սահմանված դրույքաչափերը :

• **այլ եկամուտների մասով**

Այլ եկամուտների մուտքերը հիմնականում գոյանում են համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներից, համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող գյուղատնտեսական և այլ տեխնիկայով մատուցված ծառայությունների համար համայնքի բյուջե մուտքագրվող գումարներից, համայնքի կողմից աղբահանության վճար վճարողների համար աղբահանության աշխատանքները կազմակերպելու ,համայնքային ենթակայության մանկապարտեզի ծառայությունից օգտվողների, համայնքային ենթակայության արտադարոցական դաստիարակության հաստատությունների (երաժշտական, արվեստի դարոցներ և այլն) ծառայություններից օգտվողների, ջրմուղ-կոյուղու համար այն համայնքներում, որոնք ներառված չեն ջրմուղ-կոյուղու ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների սպասարկման տարածքներում, մուտքեր տույժերից, տուգանքներից, համայնքն սպասարկող անասնաբույժի ծառայությունների ,օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ գումարներից :

Այդ ծառայությունների համար վճարների սակագները սահմանվում են Տաշիր համայնքի ավագանու որոշմամբ:

Ստորև ներկայացվում է ըստ եկամտի տեսակների 2022-2025 թվականների համար եկամուտների կանխատեսումները՝ 2021 թվականի փաստացի և 2022 թվականի հաստատված բյուջեների ցուցանիշների հետ համեմատական վերլուծությամբ (աղյուսակ 1)

Աղյուսակ 1

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

(հազար դրամ)

Հ / Հ	ՄՈՒՏՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ Ը	2022թ. փաստ	2023թ. հաստ	2024թ. կանխ.	2025թ. կանխ.	2026թ. կանխ.	Տեսակարար կշիռն ընդհանուրի մեջ (%)				
							2022թ.	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2026թ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՄՈՒՏՔԵՐ	138638 3,4	26105 40,6	46517 92.6	195395 4,0	25331 54,0	10,0 0,0	100,0 0	10,0 0	100,0 0	10,0 0
1	Անշարժ գույքի հարկ	60312,3	70300,0	63566,6	84700,0	85900,0	4,3	2,7	1.4	4,3	3,4

2	Փոխադրամի ջրոցների գույքահարկ	127148,5	96500,0	130759,0	133000,0	133000,0	9,2	3,7	2,8	6,8	5,2
3	Տուրքեր	12203,3	12080,0	13800,0	13195,0	13195,0	0,8	0,4	0	0,7	0,5
4	Պաշտոնական դրամաշնորհներ	954217,9	1703958,1	3193369,4	1275000,0	1820000,0	68,8	65,3	68,6	65,3	71,8
5	Այլ եկամուտներ	165299,9	341386,1	468052,6	222859,0	227859,0	12,1	13,1	10,1	11,4	9,0
6	Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	27958,2	20000	20000,0	20000,0	20000,0	2,0	0,8	0,4	1,0	0,8
7	Հավելուրդ/պակասուրդի ֆինանսավորման աղբյուրներ	39243,3	366316,4	782245,0	205200,0	233200,0	2,8	14,0	16,8	10,5	9,3

ՄԱՍ 2. Տաշիր համայնքի բյուջեի ծախսերը

Համայնքի 2024-2026թթ. ՄԺԾԾ հայտերում ծախսային առաջարկները ներկայացվում են ըստ հետևյալ ուղղությունների՝

- ծախսերը ծախսային քաղաքականության անփոփոխ լինելու պայմաններում՝ ճշգրտված նախորդ բյուջետային տարվա փաստացի կատարողականով և հայտատուից անկախ ծախսային գործոնների ազդեցությամ:

- գոյություն ունեցող ծախսային պարտավորությունների գծով ծախսային խնայողությունների վերաբերյալ առաջարկները,

- նոր նախաձեռնությունները,

- ոլորտային ծախսային քաղաքականության շարադրանքը, ներառյալ՝ ոլորտային ծախսային քաղաքականության թիրախները:

Տաշիր համայնքի 2024-2026 թվականների ծախսերի պլանավորման հիմքում, դրված են այն հիմնախնդիրները, որոնց լուծման առաջնահերթությունները ամրագրված են համայնքի զարգացման տեսլականում:

Բարեկարգ, հարմարավետ և մատչելի միջավայրի ձևավորման համար համայնքում ծրագրվել են կատարելու հետևյալ կապիտալ աշխատանքները՝

2024-2026 թվականներին նախատեսվում են ներդրումներ կատարել նշված
2024-2027 բնագավառներում հետևյալ չափերով.
2024 թվականին՝

Տաշիր համայնքի զարգացման գերակայություններից մեկն է ներհամայնքային ճանապարհների կառուցումը : Այդ նպատակով նախորդ տարիներին իրականացված սուբվենցիոն ծրագրերի միջոցով կատարվել են ներհամայնքային ճանապարհների կառուցման և նորոգման աշխատանքներ բնակավայրերում: Այս տարվա ծրագրով «ճանապարհաշինություն ոլորտով նախատեսվում է համայնքի Տաշիր, Պրիվոյնոյե, Ձորամուտ և Գոգավան բնակավայրերի միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհների ասֆալտապատման աշխատանքներին հատկացնել 800000,0 հազար դրամ, որից , 480000,0 հազար դրամը պետական բյուջեի մասնաբաժինն է և 160000,0 հազար դրամը այլ ներդրողն է:

Նախատեսված փողոցների վերանորոգում սալարկմամբ աշխատանքներին համայնքի Տաշիր, Ձյունաշող, Մեդովկա, Մեղվահովիտ, Մեծավան Նորաշեն, Ապավեն, Արծնի, Լեռնահովիտ, Ձորամուտ, Սարչապետ և Պաղաղբյուր բնակավայրերում հատկացնել 709200,0 հազար դրամ որից 515520,0 հազար դրամ պետական բյուջեի մասնաբաժինն է: համայնքի զարգացման գերակայություններից է բնակավայրերի գազագիկացումը: Նախատեսվում է գազաֆիկացնել Նովոսելցովո , Մեղվահովիտ, Ձյունաշող և Ապավեն բնակավայրերը: Ծարագիրը իրականացնելու համար Գազաֆիկացում ոլորտին կհատկացվի 325500,0 հազար դրամ, պետական մասնաբաժինը կկազմի 195825,0 հազար դրամ:

Շարունակելով Համայնքի հարմարավետ և մատչելի միջավայրի ձևավորման քաղաքականությունը՝ 2024 թվականին Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում/ կահավորում համայնքի Մեծավան, Սարչապետ , Նովոսելցովո, Մեդովկա, Միխայլովկա, Նորաշեն, Սարատովկա, Մեղվահովիտ, Դաշտադեն, Պետրովկա, Ձորամուտ բնակավայրերում նախատեսվում է ուղղել 169000,0 հազար դրամ, 79600,0 հազար դրամը պետական բյուջեի մասնաբաժինն է :

ևվս համայնքի զարգացման գերակայություններից է գիշերային լուսավորության ցանցի ընդլայնման ծրագիրն է : Համայնքում շարունակական բնույթ է կրում լուսավորության առկա համակարգի վերափոխումը էներգախնայող համակարգի: Ընդլայնելու և արդիականացնելու համայնքի լուսավորության ցանցի աշխատանքների համար նախատեսվում է բյուջեից հատկացնել 153250. հազար դրամ, որից սուբվենցիա՝ 107275,0 հազար դրամը:

Կարևոր է համարվում նաև Ջրամատակարարում ոլորտը: Ոլորտի կարևորագույն խնդիրն է՝ ապահովել համայնքի Լեռնահովիտ, Մեծավան , Նորաշեն, Արծնի, Ապավեն Դաշտադեն , Նովոսելցովո, , Նորամուտ, Պետրովկա, Կաթնառատ և Միխայլովկա գյուղական բնակավայրերը խմելու ջրով ինչպես նաև կառուցել ջրահեռացման համակարգ

: Վերանորոգելով և կառուցելով խմելու ջրագծերը՝ բարձրացնել ջրամատակարարման որակը: Այդ խնդրի լուծման համար պլանավորվել է հատկացնել 252900,0 հազար դրամ, որից սուբվենցիա՝ 171135.0 հազար դրամը,

Տաշիր համայնքի համայնքային սեփականություն հանդիսացող շենքերի վերանորոգման համար նախատեսվել է հատկացնել 280000,0 հազար դրամ, 168000,0 հազար դրամը պետական բյուջեի մասնաբաժինն է , 28000,0 հազար դրամը՝ այլ ներդրող:

Բնակչության կենսական շահերի ապահովմանն աջակցելու նպատակով նախատեսվում է Տաշիր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգման, էներգոարդյունավետության և ջերմարդյունավետության բարձրացման աշխատանքների կատարման համար «Բնակարանային շինարարություն» ոլորտին հատկացնել 220000.0 հազար դրամ, որից սուբվենցիայի հաշվին՝ 110000.0 հազար դրամը և 52800.0 հազար դրամը միջազգային կազմակերպությունների հաշվին :

Շարունակելով Համայնքի հարմարավետ և մատչելի միջավայրի ձևավորման քաղաքականությունը՝ 2024 թվականին Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում/ կահավորում համայնքի Մեծավան, Սարչապետ ,Նովոսելցովո, Մեդովկա, Միխայլովկա,Նորաշեն, Սարատովկա, Մեղվահովիտ,Դաշտադեմ,Պետրովկա,Ձորամուտ բնակավայրերում ,Տաշիր բնակավայրում հավերժության պուրակի կառուցման համար նախատեսվում է ուղղել 169000,0 հազար դրամ, 79600,0 հազար դրամը պետական բյուջեի մասնաբաժինն է : Բնակավայրերը կդառնան ավելի բարեկարգ և հարմարավետ, ինչպես երեխաների ժամանցի, այնպես էլ մեծահասակների հանգստի կազմակերպման համար:

Քանի որ Տաշիր համայնքի կազմում ընդգրկված են և քաղաքային, և գյուղական բնակավայրեր, համայնքի բնակչության հիմնական զբաղմունքը գյուղատնտեսությունն է, որի զարգացումից է հիմնականում կախված բնակչության կենսամակարդակի բարելավումը: Այդ նպատակին հասնելու համար նախորդ տարիների ընթացքում համայնքային բյուջեի, սուբվենցիոն ծրագրերի և այլ ներդրողների միջոցների հաշվին ձեռք են բերվել գյուղատնտեսական տեխնիկաներ, տարբեր գյուղատնտեսական գործիքներ, որոնցով վճարովի ծառայություններ են մատուցվում ինչպես համայնքի, այնպես էլ հարակից բնակավայրերի հողօգտագործողներին: Նախատեսվում է Տաշիր համայնքի կարիքների համար տեխնիկայի ձեռք բերման համար 85000,00հազար դրամ, 38250,0 հազար դրամը պետական բյուջեի մասնաբաժինն է :

Այս ամենի շնորհիվ համայնքում մի քանի անգամ ավելացել է մշակվող վարելահողերի քանակը: Նշված ծրագրերը շարունական են :

2025թվականին՝

Ջրամատակարարում ոլորտում՝ նախատեսվում է 30000.0 հազար դրամ հատկացնել համայնքի Տաշիր և Դաշտադեմ բնակավայրիջրագծերիվերանորոգմանծրագրին: :

Նախատեսվում է նաև սուբվենցիոն ծրագրերով իրականացնել համայնքի Տաշիր, Դաշտադեմ,Մեծավան, Սարատովկա բնակավայրերի փողոցների վերանորոգում սալարկմամբ

/տուֆապատմամբ: Ծրագիրը իրականացնելու համար պետք է հատկացնել 150000,0 հազար դրամ:

Տաշիր համայնքում նախադպրոցական տարիքի բոլոր երեխաների նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում ընդգրկվածությունն ապահովելու ծրագրի համար նախատեսվում է հիմնանորոգել/ կառուցել Տաշիր համայնքի թիվ 3 մանկապարտեզը: Ծրագրվում է աշխատանքները իրականացնելու համար նախատեսնել է 80000.0 հազար դրամ

Այս ամենի շնորհիվ նախադպրոցական կրթությունը հասանելի և մատչելի կդառնա բոլոր բնակավայրերի երեխաների համար:

Բնակչության կենսական շահերի ապահովմանն աջակցելու նպատակով նախատեսվում է Տաշիր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգման, էներգոարդյունավետության և ջերմարդյունավետության բարձրացման աշխատանքների կատարման համար «Բնակարանային շինարարություն» ոլորտին հատկացնել 150000.0 հազար դրամ,

և վս համայնքի զարգացման գերակայություններից գիշերային լուսավորության ցանցի ընդլայնման ծրագիրն է : Համայնքում շարունակական բնույթ է կրում լուսավորության առկա համակարգի վերափոխումը էներգախնայող համակարգի: Ընդլայնելու և արդիականացնելու համայնքի լուսավորության ցանցի աշխատանքների համար նախատեսվում է բյուջեից հատկացնել 50000.0 հազար դրամ:

Շարունակելով Համայնքի հարմարավետ և մատչելի միջավայրի ձևավորման քաղաքականությունը՝ 2025 թվականին համայնքի բոլոր բնակավայրերում սպորտային և մանկական խաղահրապարակների կառուցելու ծրագրի համար նախատեսվել է 70000,0 հազար դրամ:

Կաթնառատ և Մեծավան բնակավայրերի մշակույթի տանվերանորոգման ծրագիրը իրականացնելու համար նախատեսվում է ծախսել 150000,0 հազար դրամ:

2026 թվականին՝

Շարունակելով իրականացնել սուբվենցիոն ծրագրերը՝ Ջրամատակարարում ոլորտում՝ Սեվաբերդից եկող ջրագծի հիմնանորոգում/ կառուցում ծրագրի համար նախատեսվել է 200000.0 հազար դրամ

Սպորտի ոլորտում Համայնքի Տաշիր քաղաքում լողավազանի կառուցում համար անհրաժեշտ է հատկացնել բյուջեից 500000,0 հազար դրամ:

բարեգործական հիմնադրամի հաշվին:

Բացի սուբվենցիոն ծրագրերով, 2024 թվականին պլանավորվում է իրականացնել նայև մի շարք այլ ծրագրեր: Համայնքն իր սեփական եկամուտների հաշվին կիրականացնի պարտադիր լիազորություններ, ինչպես նայև սանիտարական մաքրման և աղբահանության աշխատանքներ, որի համար կտրամադրվի 130000.0 հազար դրամ, կեղտաջրերի հեռացման և սելավատարի մաքրման աշխատանքների համար նախատեսվել է 5000.0 հազար դրամ: Լուսավորության ցանցի, ջրամատակարարման և բնակարանային ֆոնդի ընթացիկ նորոգման

աշխատանքների համար կտրամադրվեն 58500.0 հազար դրամ, կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում ծրագրի համար 130000.0 հազար դրամ : Ընթացիկ նորոգման աշխատանքների համար նախատեսվող գումարները կավելանան հաջորդ տարիներին:

ՆՈՒՀ ՀՈԱԿ-ների, արվեստի դպրոցների և մշակույթի տների պահպանման և բնականոն գործունեությունը ապահովելու համար բյուջեից կհատկացվի 237500.0 հազար դրամ դրամաշնորհ:

Ստորև ներկայացվում է 2022-2026 թվականների համար նախատեսված ծախսերը՝ տնտեսագիտական և գործառնական դասակարգմամբ՝ 2022 թվականի փաստացի և 2023 թվականի հաստատված բյուջեների ցուցանիշների հետ համեմատական վերլուծությամբ (աղյուսակ 2):

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

ա) ըստ գործառական դասակարգման
(հազար դրամ)

Հ / հ	ԾԱԽՍԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2022թ. փաստ.	2023թ. հաստ.	2024թ. կանխ.	2025թ. կանխ.	2026թ. կանխ.	Տեսակարար կշիռն ընդհանուրի մեջ (%)				
							2022թ.	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2026թ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	13584 25,2	25905 40,6	46517 92.6	19339 54,0	24582 23.0	20 23 թ	20 24 թ	20 25 թ	20 26 թ	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	13584 25,2	25905 40,6	46517 92.6	19339 54,0	24582 23.0	10 0,0 0	10 0,0 0	10 0,0 0	10 0,0	
1	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	37205 7,6	55812 0,0	10720 38.0	45425 8,0	48223 8,0	21 ,5	23. 0	23, 5	19. 6	
2	Պաշտպանություն		3000, 0	3000. 0	3000. 0	3000. 0	0, 1	0, 06	0,1	0.1	
3	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն										
4	Տնտեսական հարաբերություններ	20298 0,1	45205 2,0	15792 00,0	13000 0,0	39000 0.0	17 ,4	33 .9	7,1	15. 9	
5	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	116328 ,9	16250 0.0	16850 0,0	16850 0.0	18100 0.0	6, 3	3. 6	8,7	7.4	
6	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	34295 3,1	88928 4,2	83065 0.0	50350 0.0	56200 0.0	34 ,3	17. 8	26, 0	22. 9	
7	Առողջապահություն	0,0									
8	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	13393 5,8	18662 0,8	23163 5,0	212035 .0	56203 5,0	7, 2	5. 0	11, 0	22. 9	

9	Կրթություն	18376 2,0	25602 2,7	191450 ,0	271450 ,0	19395 0.0	1 3 , 5	9, 9	4.1	14, 0	7.9
10	Սոցիալական պաշտպանություն	6407,7	8500, 0	8500. 0	8500. 0	9000. 0	0 , 5	0, 3	0.2	0, 4	0.4
11	Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	00.0	75441, 0	56331 9.0	177731 ,0	75000 .0		2, 9	12. 1	9,2	3.1

բ) ըստ տնտեսագիտական դասակարգման

(հազար դրամ)

Հ/հ	ԾԱԽՍԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2022թ. փաստ.	2023թ. հաստ.	2024թ. կանխ.	2025թ. կանխ.	2026թ. կանխ.	Տեսակարար կշիռն ընդհանուրի մեջ (%)				
							2022թ.	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2026թ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	13584 25,2	25905 40,6	46517 92.6	19339 54,0	24582 23.0	10 0, 0	10 0, 0	10 0, 0	10 0, 0	
Ա	ԸՆԹԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐ	78284 4,3	12558 08,0	164374 2.6	124375 4,0	119502 3,0	48 ,5	35. 3	64, 3	48, 6	
1	Աշխատանքի վարձատրություն	272512 ,8	31083 9,0	30219 9,0	30219 9,0	32719 9,0	12 ,0	6. 5	15, 6	13, 3	
2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	31390 5,3	38978 6,0	411024 ,0	39532 4,0	416324 ,0	15 ,0	8. 8	20, 4	16, 9	
3	Տոկոսավճարներ										
4	Սուբսիդիաներ										
5	Դրամաշնորհներ	184292 ,4	36700 0,0	35150 0,0	35300 0.0	36000 0,0	14 ,1	7.6	18, 2	14, 6	

							,6				
6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	7210,0	103942,0	6800.0	6700.0	7200.0	0,5	4,0	0,2	0,3	2,3
7	Այլ ծախսեր	4923,8	84241,0	572219.6	186531,0	83800,0	0,4	3,2	12,3	9,6	3,4
Բ	<i>ՈՁ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ</i>	603539.0	1354732,6	3008050,0	710200.0	1283200.0	44,4	52,3	64,7	36,7	52,2
1	Հիմնական միջոցներ	603539.0	1354732,6	3008050,0	710200.0	1283200.0	44,4	52,3	64,7	36,7	52,2
2	Պաշարներ										
3	Բարձրարժեք ակտիվներ										
4	Չարտադրված ակտիվներ										
Գ	<i>ՈՁ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՏՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ</i>	-27958.1	-20000.0	-20000.0	-20000.0	-20000.0	2,0	0,7	0,4	1,0	0,8
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	-3070.4	-5000.0	-5000.0	-5000.0	-5000.0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր										
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր										
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	-24887.7	-15000.0	-15000.0	-15000.0	-15000.0	1,8	0,6	0,3	0,8	0,6